

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Si sabéssim escoltar...

Fa quatre anys vaig tenir el privilegi de participar, modestament, en el documental *Veus d'una generació* dirigit per Joan Úbeda i emès el maig del 2013 per TV3 a l'espai *Sense ficció*. El documental tenia, i té, una versió interactiva que permet aprofundir-hi en funció de l'interès de l'usuari. Una cinquantena de joves de 18 a 30 anys parlaven sobre la seva situació laboral vinculant-la a l'experiència formativa prèvia, als anys d'especulació immobiliària en què havien quedat atrapats i, sobretot, a les seves expectatives de futur i la percepció de la política. Enregistrat a principis del 2013, *Veus d'una generació* permetia escoltar uns joves en el moment en què es vivien amb més gravetat les conseqüències de la depressió econòmica i davant d'una dramàtica pèrdua d'expectatives amb ben poca esperança de recuperar-les en el futur.

ARA, TRES ANYS després, l'he tornat a veure. I tinc la clara convicció que en aquell documental ja hi havia les claus per entendre i preveure l'evolució de la vida social i sobretot política del país. No es tracta de dir si l'anàlisi que aquells joves feien de la seva situació present i del seu futur, marcats com estaven per una situació personal en molts casos desesperada i per un discurs públic catastrofista, era poc o molt lúcida. Però la narració d'algunes experiències personals, relatades amb una franquesa excepcional, i la percepció generalitzada de la responsabilitat que hi tenien els polítics i la política, donava totes les pistes per entendre el futur decantament del vot cap a les propostes rupturistes que des de llavors s'han anat manifestant una convocatòria electoral rere l'altra.

ÉS PARTINT DE L'EVIDÈNCIA que en aquell documental ja hi havia l'anunci de tantes coses "sorprenents" com han ocorregut, doncs, que en trec un parell de conclusions greus. Primera, que els qui pretenem analitzar la realitat social i política, i els qui l'haurien de gestionar, no sabem escoltar. O, més ben dit, que allò que escoltem sol estar absolutament mediatitzat... per la nostra pròpia veu! Ens escoltem a nosaltres mateixos, a les nostres anàlisis i pronòstics, i ens anem donant la raó fins que els fets ens obliguen a fer uns revolts argumentals que serien per riure si no fessin plorar. Vull dir que l'expert amb qui s'assessora el polític, més que facilitar el coneixement de la realitat, sovint hi afegeix una boira baixa espessa de la qual, esclar, ell

CÈLIA ATSET

.....
Els escàndols que segueixen esclatant posen en evidència que no s'ha entès ni atès la indignació dels joves que han perdut les expectatives

n'és part indispensable. Més que cap enquesta d'opinió, aquelles cinquanta veus permetien veure perfectament el que estava a punt de passar, ha passat i passarà encara durant anys.

SEGONA CONCLUSIÓ: si els experts i els polítics s'haguessin posat a la pell del ciutadà que pretenien analitzar i governar els altres, s'haurien pogut abordar amb molta més eficàcia i rapidesa els problemes que ens han afeixugat a tots. Els escàndols que segueixen esclatant aquests dies –l'estil de negocis que s'han d'amagar en paradisos fiscals, la indecència dels governants defraudadors que han sermonejat amb discursos moralistes sobre les obligacions fiscals o el comportament mafios dels suposats guardians de la corrupció– posen en evidència que no s'ha entès ni atès la indignació de les veus d'aquells joves. Uns joves que, amb raó, tractaven d'inútils els gestors de la situació que estaven patint, i asseguraven que ja només podien confiar en gent "normal" com ells. Un càrrec públic que cobrés 8.000 € al mes, deia un entrevistat, mal es pot fer càrrec de què vol dir cobrar-ne 400 en un treball miserable. Vist el que veiem cada dia, és clar que seguim sense saber escoltar les veus de la generació a qui es va enganyar prometent una prosperitat que encara sembla lluny d'arribar.